

Bijlage: Rapportage opvolging aanbevelingen van de Rekenkamer Rotterdam

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	Plan van aanpak met link - Ja, volgens besluit, hoe: - Ja, anders dan besluit, reden: - Nog niet, reden: - Nee, reden: NB. Noem de datum van de besluiten en de desbetreffende documenten (inclusief link).	- Ja, conform beleid, hoe: - Ja, anders dan beleid, reden: - Nog niet, reden: - Nee, reden: NB. Noem de desbetreffende documenten (inclusief link).	- Ja (met verwijzing naar raadsvoorstel): aanbeveling wordt geschrapt uit deze lijst - Inzicht bieden in de verdere informatievoorziening aan de raad over dit onderwerp na afdoening. - Nog niet afdoen, reden:
<i>Vul de officiële titel van het rapport in, inclusief het RIS-nummer Neem de volledige tekst van de aanbeveling over uit het rapport</i>	<i>Hier gaat het om de vraag of en in hoeverre besluiten in het beleid of werkwijzen opgenomen zijn Beschrijf concreet wat het college heeft gedaan: beleidsbesluit, besluit tot uitvoering, goedkeuring van kadernota, etc. Vermijd termen als "geïmplementeerd" of "uitgevoerd" zonder toelichting. Indien nog niet uitgevoerd, vermeld een duidelijke reden.</i>	<i>Hier gaat het om de vraag of en in hoeverre het aangepaste beleid of werkwijze in de praktijk is gerealiseerd en effect sorteert. Beschrijf kort het concrete resultaat of effect van de implementatie van de aanbevelingen (in beleid) Beschrijf relevante ontwikkelingen die invloed hebben op de effectuering van beleid.</i>	<i>Afdoening volgt als de aanbevelingen zijn geïmplementeerd en geëffectueerd.</i>
Aanbevelingen uit 2023			
Rapport Targets tellen (23bb000937) Commissie: CRR			
Verbeter de collegetargets die in hun huidige opzet niet bruikbaar zijn: Pas de begindata van de collegetargets groen, bijstand, woningbouw en	Implementatie is gebeurd volgens rapport van de rekenkamer, Targets tellen'	Effectuering is gebeurd volgens rapport van de rekenkamer,	Ja, uit het rapport 'Targets tellen' eindbeoordeling collegetargets 2022-

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
bedrijfsruimte aan naar een datum in of vlak voor de collegeperiode, zodat er goed zicht is op de collegeprestaties in deze collegeperiode. • Verduidelijk de begindatum bij de college-target schuldhelpverlening. • Voeg jaarlijkse mijlpalen toe aan de college-target sportdeelname. • Overweeg het aantal onderdelen van de college-target woningbouw aan te passen naar maximaal drie. Schrap de doelstelling voor 2030 uit de college-target CO2 zodat duidelijk is dat dit geen onderdeel is van de target.	eindbeoordeling college-targets 2022-2026	Targets tellen' eindbeoordeling college-targets 2022-2026	2026 blijkt dat alle college-targets bruikbaar zijn gemaakt.
Controleer de kwaliteit van meet- en registratiesystemen die nog niet controleerbaar zijn zo snel mogelijk.	idem	idem	idem
Maak bij de college-targets CO2, woon(zorg)concepten en bedrijfsruimte zo snel mogelijk duidelijk welke maatregelen genomen worden.	idem	idem	idem
Verduidelijk de relatie tussen de inspanningen en de doelstelling bij de college-target bijstand	idem	idem	idem
Rapport huizen in de regio (23bb005395) Commissie: Bouwen, Wonen en Buitenruimte			
Bewerkstellig bij het opstellen van nieuw woonbeleid een beter inzicht in vraag en aanbod in de gemeente en in de regio, zodat een betere analyse kan worden gemaakt van de aansluiting tussen vraag en aanbod en lokale en regionale	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: alle aanbevelingen uit dit Rekenkamerrapport zijn, conform het raadsbesluit, de collegereactie en nagezonden	Ja, conform beleid zijn de aanbevelingen overgenomen in de woonvisie.	Ja, - Raadsvoorstel Rekenkamerrapport (24bb001044); - Raadsvoorstel Rotterdamse Woonvisie; (24bb000950); - Brief directeur rekenkamer (24bb001152). We sluiten in de Woonvisie aan op

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
doelstellingen beter kunnen worden onderbouwd. Werk hiertoe onder meer aan: - het beter definiëren van doelgroepen van inkomenssegmenten en/of doelgroepen die speciale aandacht vergen zoals starters, ouderen of gezinnen; - het beter definiëren van bereikbare woningen voor die doelgroepen. Een aandachtspunt hierbij is de onbruikbaarheid van de beschikbare cijfers voor particuliere sociale huurwoningen en sociale koopwoningen. Op grond daarvan beveelt de rekenkamer aan voor de kwantificering van de sociale voorraad vooralsnog uit te gaan van de corporatievoorraad.	brief van directeur Rekenkamer, verwerkt in de woonvisie. De woonvisie is op dezelfde datum vastgesteld als het raadsvoorstel over dit Rekenkamerrapport.		(toekomstige) landelijke definities, zoals de onderbouwingen van inkomensgroepen en prijssegmenten. Deze zijn inmiddels door de Rijksoverheid bepaald. Er worden dit jaar eveneens nieuwe regionale afspraken gemaakt, waarbij we ook aansluiten op gebruik van landelijk definities. Vraag en aanbod is in de Woonvisie (Hoofdstuk 2 Context) duidelijk in beeld gebracht en stand van zaken wordt in de monitor van de Woonvisie jaarlijks gerapporteerd.
Als in beleid en/of monitoring gegevens over vraag en aanbod worden gebruikt die tekortkomingen kennen, hou dan rekening met de onzekerheden die daar het gevolg van zijn en informeer de raad over deze onzekerheden en de consequenties daarvan, zodat de raad dat mee kan wegen in de besluitvorming en bijsturing.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: alle aanbevelingen uit dit Rekenkamerrapport zijn, conform het raadsbesluit, de collegereactie en nagezonden brief van directeur Rekenkamer, verwerkt in de woonvisie. De woonvisie is op dezelfde datum vastgesteld als het raadsvoorstel over dit Rekenkamerrapport.	Ja, conform beleid zijn de aanbevelingen overgenomen in de woonvisie.	Ja, - Raadsvoorstel Rekenkamerrapport (24bb001044); - Raadsvoorstel Rotterdamse Woonvisie; (24bb000950); - Brief directeur rekenkamer (24bb001152) Deze aanbeveling is opgevolgd in hoofdstukken 2. Context en 11 Verantwoording van de Rotterdamse Woonvisie. Waar bekend zijn onzekerheden en bandbreedtes in de woonvisie benoemd. Ook in voortgangsrapportages streven we naar benoemen van onzekerheden.
Neem in het woonbeleid SMART geformuleerde doelstellingen op voor de woningvoorraad voor elke doelgroep en	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: alle aanbevelingen uit dit	Ja, conform beleid zijn de aanbevelingen overgenomen in de woonvisie.	Ja, - Raadsvoorstel Rekenkamerrapport (24bb001044); - Raadsvoorstel Rotterdamse

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
maak per doelstelling duidelijk welke instrumenten worden ingezet om die doelstellingen te bereiken. Monitor vervolgens de voortgang en de resultaten van het beleid en informeer de raad hier jaarlijks over. Op die manier kan ook beter getoetst worden of en hoe het woonbeleid bijdraagt aan een betere aansluiting tussen vraag en aanbod.	Rekenkamerrapport zijn, conform het raadsbesluit, de collegereactie en nagezonden brief van directeur Rekenkamer, verwerkt in de woonvisie. De woonvisie is op dezelfde datum vastgesteld als het raadsvoorstel over dit Rekenkamerrapport.		Woonvisie; (24bb000950); - Brief directeur rekenkamer (24bb001152) Zowel in de Rotterdamse woonvisie als in het regioakkoord en Woondeal zijn SMART doelen en maatregelen opgenomen over de woningvoorraad. Bijvoorbeeld ten aanzien van woningbouwdoelstellingen en aandeel betaalbare woningbouw (en definities over wat we hier onder verstaan – aansluitend bij de definities van het rijk). Maar ook over de omvang van de sociale voorraad stabiel houden en het beperken van verkoop van sociale corporatiewoningen. Ook worden de ontwikkelingen in de bestaande voorraad (sloop, prijsontwikkelingen, ingrepen m.b.t. beter benutten bestaande voorraad) betrokken bij de aansluiting tussen vraag en aanbod. Op de verschillende SMART doelstellingen monitoren we jaarlijks de voortgang.
Formuleer een visie op de wisselwerking tussen het lokale en het regionale woonbeleid en ontwikkel een werkwijze voor de besluitvorming in de gemeente die recht doet aan die wisselwerking, zodat lokaal beleid en regionale afspraken beter op elkaar aansluiten en de mogelijkheden voor meerwaarde van regionale afstemming beter worden benut. Besteed in die werkwijze onder meer aandacht aan het actiever betrekken en informeren van de raad bij regionale afspraken.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: alle aanbevelingen uit dit Rekenkamerrapport zijn, conform het raadsbesluit, de collegereactie en nagezonden brief van directeur Rekenkamer, verwerkt in de woonvisie. De woonvisie is op dezelfde datum vastgesteld als het raadsvoorstel over dit Rekenkamerrapport.	Ja, conform beleid zijn de aanbevelingen overgenomen in de woonvisie.	Ja, - Raadsvoorstel Rekenkamerrapport (24bb001044); - Raadsvoorstel Rotterdamse Woonvisie; (24bb000950); - Brief directeur rekenkamer (24bb001152) De Rotterdamse woonvisie sluit aan op de afspraken die in het regioakkoord en Woondeal met regiogemeenten, Provincie en Rijk zijn gemaakt. Hoe de woonvisie inhoudelijk samenhangt met en bijdraagt aan de regionale afspraken

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
			en vice versa is op verschillende momenten gecommuniceerd richting Raad. Om uitvoering te geven aan regionale afspraken is er een bestuurlijke regionale woontafel waarbij (o.a.) de voortgang van de afspraken wordt gemonitord. Als er lokaal nieuw woonbeleid wordt gemaakt wordt ook aan deze woontafel besproken of en hoe dit past bij de ambities uit het regioakkoord. Bij afwijkende realisatie op lokaal niveau bij één of meerdere gemeenten zijn de mogelijkheden voor andere regiogemeenten om hierop bij te sturen beperkt. Hierin is een sturende rol weggelegd voor de provincie en het Rijk. Deze rol van de provincie is ook al vastgelegd in de regionale woningmarktafspraken en bij de beoordeling van het woningbouwprogramma per gemeente vult de provincie deze rol in (bijv. door het geven van aanwijzingen als er onvoldoende betaalbaar in programma zit). Ook wordt het proces van sturing nader vastgelegd in Wet regie volkshuisvesting. Deze wet bevat regels over rollen en verantwoordelijkheden, zoals verplichte regionale samenwerking en de verplichte sturende rol van Provincie wanneer er lokaal of regionaal af wordt geweken van de gemaakte afspraken (bijvoorbeeld via opleggen van instructieregels).

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
Besteed bij het vaststellen van regionale doelstellingen meer aandacht aan het vooraf identificeren van risico's die het bereiken van de doelstellingen kunnen belemmeren, zodat tijdig op die risico's kan worden geanticipeerd.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: alle aanbevelingen uit dit Rekenkamerrapport zijn, conform het raadsbesluit, de collegereactie en nagezonden brief van directeur Rekenkamer, verwerkt in de woonvisie. De woonvisie is op dezelfde datum vastgesteld als het raadsvoorstel over dit Rekenkamerrapport.	Ja, conform beleid zijn de aanbevelingen overgenomen in de woonvisie.	Ja, - Raadsvoorstel Rekenkamerrapport (24bb001044); - Raadsvoorstel Rotterdamse Woonvisie; (24bb000950); - Brief directeur rekenkamer (24bb001152) In de eind 2023 gesloten Woondeal tussen regiogemeenten, Provincie en Rijk hebben we risico's geïdentificeerd waarvoor oplossingen (kritische succesfactoren) nodig zijn om de doelstellingen rondom de bouwopgave te kunnen realiseren. Het gaat dan bv over de noodzaak tot financiële bijdragen en aanpak van milieuproblematiek. Gezien de complexiteit van de woonopgave heeft dit blijvende aandacht in alle gesprekken tussen regiogemeenten, Provincie en Rijk. Zowel de provincie als het Rijk zijn bezig met een actieagenda voor deze randvoorwaarden/KSF's, omdat bij veel knelpunten de oplossing op nationaal niveau ligt. In de tussentijd wordt via lokale en regionale versnellingstafels geprobeerd op projectniveau oplossingen te vinden als projecten vastlopen.
Rapport 'Doorwerken aan daklozenopvang' (23bb006994) Commissie Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport			
<i>Aanbeveling 1:</i> Toets in hoeverre de niet afdoende uitgevoerde aanbevelingen uit het rapport 'Niet thuis geven' nog	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd, zie ook de terugkoppeling hierover naar de	De implementatie van deze aanbeveling maakt grotendeels onderdeel uit van ons plan van	Ja, zie ook de afdoening in de collegebrief.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
voldoende actueel zijn om op te volgen. Informeer de raad over deze toetsing en handel vervolgens naar de uitkomsten. Concreet gaat het om aanbevelingen gericht op het terugdringen van uitval door ondersteuning van en het zicht houden op de individuele cliënt (aanbeveling la-c), het stimuleren van alternatieve vormen van opvang (aanbeveling 2) en het verbeteren van de monitoring (aanbeveling 7).	raad [24bb005799] Collegebrief over eerste voortgangsrapportage plan van aanpak 'Op weg naar herstel en een thuis'.pdf	aanpak 'Op weg naar herstel en een thuis'.	
<i>Aanbeveling 2:</i> Stel altijd een separaat plan van aanpak op voor de raad over de opvolging van de aanbevelingen van de rekenkamer. Besteed in het plan van aanpak aandacht aan een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. In het reglement van orde van de rekenkamer is in artikel 12b geregeld dat de raad een termijn vaststelt waarbinnen het college van B en W met een plan van aanpak dient te komen ter uitvoering van de door de raad overgenomen aanbevelingen. Dat vraagt in sommige gevallen een praktische invulling, want strikte navolging kan ertoe leiden dat er over één onderwerp twee plannen met dezelfde strekking naast elkaar komen te bestaan en tegelijkertijd of kort na elkaar verschijnen. Verder denken we dat voor aanbevelingen die gericht zijn op het verbeteren van beleid een terugkoppeling met de jaarlijkse verplichte rapportage over de	Effectuering gebeurt door ambtelijke regie en coördinatie in overleg met contactpersonen voor elk onderzoek, alsmede frequente afstemming met de rekenkamer. Zie ook rapportage over aanbeveling 3.	Ja, met de invoering van de jaarlijkse rapportage en het reglement van orde van de rekenkamer en met ambtelijke coördinatie en regie.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	rekenkameraanbevelingen volstaat.		
<i>Aanbeveling 3:</i> Bevorder het 'breder leren' van rekenkameraanbevelingen bij de ambtelijke organisatie. Benut daartoe het proces voor het opstellen van het plan van aanpak en de nieuwe verplichting voor het college om te rapporteren over de opvolging van rekenkameraanbevelingen.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Jaarlijks wordt gerapporteerd over de door de gemeenteraad vastgestelde aanbevelingen.	Ja, zie deze rapportage. Daarbij is het voorstel in het kader van de nieuwe verordening 213a om ook aanbevelingen uit dergelijk onderzoek te monitoren. In het proces van het opstellen van dit overzicht is in contact met de contactpersonen van elk onderzoek aandacht voor het leren van de aanbevelingen.	Ja, met het voldoen aan de verplichting in de wet.
Rapport Ambtelijke integriteit (23bb007892) Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid			
1. Richt één procedure in voor het melden van vermoedelijke integriteitschendingen, differentieer daarbinnen waar nodig.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd en geëffectueerd. Op 31 maart 2025 is het centraal Meldpunt Integriteit opgericht. Hier kunnen medewerkers alle vormen (zakelijke en sociale) van integriteitsschendingen melden. Medewerkers worden geïnformeerd over hoe zij integriteitsmeldingen kunnen doen via berichten, filmpjes en trainingen. Leidinggevenden volgen aanvullend een training gericht op het ontvangen, beoordelen en opvolgen van meldingen.	Bij het meldpunt wordt zowel zakelijke als sociale integriteit gemeld en volgt de passende opvolging. Wij monitoren en volgen nauwgezet alle signalen, vragen en meldingen die binnenkomen bij het Meldpunt Integriteit. Eind november 2025 is de optie van anoniem melden toegevoegd.	Afdoening kan nog niet want de Rekenkamer doet onderzoek naar realisatie van de aanbevelingen (in 2026).

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
2. Heroverweeg de rol en verantwoordelijkheden van de vertrouwenspersonen.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. In het portefeuillehoudersoverleg Integriteit van 27 juni 2024 is besloten dat de vertrouwenspersoon er alleen is als gesprekspartner en adviseur van de medewerker. Voor een melding en opvolging is het Meldpunt Integriteit toegevoegd.	Relevant te noemen is dat de vertrouwenspersonen er ook zijn voor advies aan het management en voorlichting over sociale onveiligheid.	Afdoening kan nog niet, want de Rekenkamer doet onderzoek naar realisatie van de aanbevelingen.
3. Bereid leidinggevenden beter voor op hun rol in het integriteitsproces door: a. Integriteit steviger in te bedden in het personeelsbeleid voor leidinggevenden (denk aan: sollicitatieprocedure, functiebeschrijvingen, functioneringsgesprekken, trainingen en rollenspellen); b. Te werken aan veranderingen in de organisatiecultuur. De omgang met integriteit kan verbeterd worden door meer prioriteit aan integriteit te geven in de dagelijkse werkzaamheden en ook de beladenheid van het onderwerp te verminderen. Een besef dat bij zo'n grote hiërarchische organisatie met een unieke maatschappelijke rol integriteitsschendingen altijd op de loer liggen, kan hierbij helpen.	Deze aanbeveling is nog niet geïmplementeerd. Daarvoor is de opgave te groot. a. Een inclusief & ethisch leiderschapsprogramma is in voorbereiding, voor alle 800 leidinggevenden. b. Functiebeschrijving topkader is aangepast. Integriteit is als speerpunt opgenomen in de sturingsgesprekken tussen gemeentesecretaris en concerndirecteuren. De Concerndirectie heeft voorjaar 2025 besloten om het integriteitsbeleid weer verder te intensiveren, door oprichting van een Externe Adviesraad Integriteit en in ons denken en	Nee.	Afdoening kan nog niet, want de Rekenkamer doet onderzoek naar realisatie van de aanbevelingen.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	doen meer aandacht voor integriteit te borgen. Alle nieuwe medewerkers (dus ook nieuwe leidinggevenden) volgen de module integriteit bij de ambtseed. De gehele directie HRO-C (teams en leidinggevenden van HR en Communicatie) volgen het programma Fijn & Veilig Samenwerken. Met een leeraanbod en verplichte sessies over sociale veiligheid (HR als kerndirectie voor deze opgave n.a.v. het rapport Berenschot over ongewenst gedrag binnen de directie). DIG office is opgericht voor regie en sturing op dit thema, met psychologische veiligheid. Er is een Inclusief & Ethisch Leiderschapsprogramma ontwikkeld, dat wordt uitgerold voor alle leidinggevenden. De Arbeidsinspectie heeft de gemeente Rotterdam geïnspecteerd juli – nov 2025 over ongewenst gedrag. Eind februari 2026 volgt het rapport. Ook weer artikelen op RIO en houdt ons scherp rond wettelijke verplichtingen.		
4. Zorg voor effectievere communicatie in elke fase van het meldingsproces en nazorg naar alle betrokkenen bij een	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. In het portefeuillehoudersoverleg	Effectuering van deze aanbeveling vereist consistente en structurele aandacht in	Afdoening kan nog niet, want de Rekenkamer doet onderzoek naar

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
integriteitsmelding, waarbij de aandacht voor melders, beklaagden en overige betrokkenen, zoals de betrokken afdeling, beter in evenwicht is.	Integriteit van 23 november 2023. De afspraken zijn vastgelegd in flyer Nazorg en verspreid in de MD Nieuwsbrief onder alle leidinggevendenden en er is een artikel op RIO geplaatst.	opleidingsprogramma's, trainingen, berichten, workshops, etc.	realisatie van de aanbevelingen (eind 2025).
5. Vergroot de uniformiteit, voorspelbaarheid, transparantie en kwaliteit van de besluitvorming tot en uitvoering van integriteitsonderzoeken door: a. Een gestandaardiseerd kader te ontwikkelen voor vooronderzoek en deze fase af te sluiten met een formeel beslismoment; b. Een afwegingskader of andersoortige systematiek te ontwikkelen dat richting geeft door wie een onderzoek moet worden uitgevoerd; c. Formeel te regelen hoe omgegaan dient te worden met meldingen die nu 'in de lijn worden afgehandeld'.	a. Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. In het portefeuillehoudersoverleg Integriteit van 5 december 2024. Gestandaardiseerd kader vastgesteld. b. Er is een afwegingskader vastgesteld. c. Nieuwe werkwijze vastgesteld over meldingen 'in de lijn'.	Effectuering van deze aanbeveling is gerealiseerd	Afdoening kan nog niet, want de Rekenkamer doet onderzoek naar realisatie van de aanbevelingen (eind 2025)
6. Bevorder het lerend vermogen van de gemeente door onder andere te investeren in een verdere verbetering van de registratie en dossiervorming en vergroot het inzicht in trends en ontwikkelingen door hier systematisch analyses op uit te voeren. Investeer ook in de organisatiecultuur door niet alleen belang te hechten aan tastbare resultaten, maar ook ruimte te maken voor reflectie.	Deze aanbeveling is geïmplementeerd. Met het huidige registratiesysteem worden data vastgesteld, kunnen managementrapportages worden uitgedraaid (4M, 8M, jaarverslag) en trends en ontwikkelingen geduid. Meer ruimte voor reflectie is complex en vraagt om continue aandacht.	Een Externe Adviesraad Integriteit is geïnstalleerd, we leren van casussen, doen analyse trends en ontwikkelingen. Voor sociale veiligheid en integriteit kijken we naar het Medewerkers onderzoek + verzuimcijfers + inclusie/diversiteit + vertrekcijfers.	Afdoening kan nog niet, want de Rekenkamer doet onderzoek naar realisatie van de aanbevelingen (eind 2025)
Aanbevelingen uit 2024			

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
Rapport Targets tellen, Collegetargets tussentijdse beoordeling 2022-2026 (24bb003364) Commissie: CRR			
Verbeter de collegetargets die in hun huidige vorm niet bruikbaar zijn: • Zie erop toe dat bij de collegetarget Naastplaatsingen en zwerfafval (2) enkel wijken worden meegenomen waarbij ten minste acht metingen beschikbaar zijn voor naastplaatsingen per jaar. Dit is in het definitieboekje opgenomen als het minimumaantal voor een betrouwbare meting. • Waarborg dat de toetsing op de controleerbaarheid van de collegetarget Groen (3) wordt afgerond. Voer waar nodig verbeteringen door, zodat de target controleerbaar wordt. • Volg de aanbevelingen over de collegetargets Woningbouw (7) en Bedrijfsruimte (13) in het rapport 'Targets tellen' op door de begintdata van deze targets aan te passen naar een datum in of vlak voor de collegeperiode. Zo heeft de raad zicht op de collegeprestaties in deze collegeperiode. Zie erop toe dat de uitvoering van de target Bedrijfsruimte overeenkomt met de beschrijving in het definitieboekje.	Implementatie is gebeurd volgens rapport van de rekenkamer, Targets tellen' eindbeoordeling collegetargets 2022-2026	Effectuering is gebeurd volgens rapport van de rekenkamer, Targets tellen' eindbeoordeling collegetargets 2022-2026	Ja, uit het rapport 'Targets tellen' eindbeoordeling collegetargets 2022-2026 blijkt dat alle collegetargets bruikbaar zijn gemaakt.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
Voer waar nodig verbeteringen door bij collegetarget Verkeersveiligheid (8), zodat de target voldoet aan de spelregels in het definitieboekje en controleerbaar wordt.			
Zie erop toe dat de realisatie van de collegetargets in de planning-en-controldocumenten voldoende wordt toegelicht. Het gaat hierbij om een toelichting op het behalen van de mijlpaal of target, de inspanningen die daarvoor zijn geleverd en de toekomstige inspanningen die het college levert om de einddoelstelling van de target te behalen.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd Hoe: er wordt review gepleegd op de teksten in de planning en control documenten die toelichting geven op de realisatie van de collegetargets. Dat zal ook gebeuren bij de eindverantwoording van het college.		Uit het rapport ' Targets tellen ' eindbeoordeling college targets 2022-2026 blijkt dat de toelichting in de eindverantwoording van voldoende kwaliteit is.
Van de collegetarget Jeugdpreventie (11) is nog helemaal geen realisatie bekend. Informeer de gemeenteraad zo snel als mogelijk over de voortgang van deze target. Zo kan de raad bijsturen waar nodig.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Hoe: via de P& C cyclus is in het stuk <u>Voortgang Tweede Herziening 2024 Wat doet de gemeente?</u> in het hoofdstuk Programma Zorg, welzijn en wijkteams – Jeugdpreventie gerapporteerd over de voortgang. Dit is in lijn met de afspraken in het definitieboekje.	n.v.t.	Uit het rapport ' Targets tellen ' eindbeoordeling college targets 2022-2026 blijkt dat de toelichting in de eindverantwoording van voldoende kwaliteit is en is de gemeenteraad bij eindverantwoording geïnformeerd over de eindwaarde.
Rapport van de Rekenkamer Rotterdam 'Kleur bekennen, vervolgonderzoek naar toepassing algoritmes' (24bb002973); Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid			
Investeer in de verdere implementatie en doorontwikkeling van de algoritmegovernance.	Aan de implementatie van deze aanbeveling wordt continue gewerkt: De investering in de verdere implementatie en doorontwikkeling van de	Er is een proces ingericht ter doorontwikkeling van de governance.	Proces is afgestemd bij actualisering governance. Zie 25bb006030.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	algoritmegovernance heeft structureel de aandacht. Inmiddels zijn er drie algoritme experts, waarmee de capaciteit verbeterd is. Het is een continu proces in lijn met de Europese (AI-Act) en landelijke wetgeving. We onderkennen eveneens dat er nog verbetering mogelijk is in het bij elkaar brengen van de verschillende compliancy governances.		
Zorg bij ieder algoritme voor een concrete uitwerking van de doelstellingen, de te verwachten prestaties en de wijze waarop deze worden gemonitord. Start een dergelijke uitwerking met een volledige weergave van het betreffende algoritme of de algoritmes.	Aan de implementatie van deze aanbeveling wordt gewerkt: Deze aanbeveling is onderdeel van het opstellen van het integraal governancedocument, zodat dit een passende plaats krijgt in de algoritmelevenscyclus. Inclusief een actueel overzicht van rollen en verantwoordelijkheden. Waar mogelijk sluiten we aan bij landelijke ontwikkelingen.	Bij ambtelijke uitwerking van de reeds herziene governance.	Bij ambtelijke uitwerking van de reeds herziene governance.
Werk als onderdeel van een algoritmebeleid een communicatiestrategie uit voor algoritmes. Besteed daarbij aandacht aan de wijze waarop zowel burgers als (interne) professionals geïnformeerd worden over de gemeentelijke algoritmes. Onderdeel daarvan is een duidelijke uitwerking van het doel en de doelgroep van zowel het externe als interne algoritmeregister.	Aan de implementatie van deze aanbeveling wordt gewerkt: De communicatiestrategie is in uitwerking. De interne en externe publicaties zijn geactualiseerd.	Op verzoek van de algoritmeadviesraad worden daarbij ook de uitgebrachte adviezen getoond. De AI-geletterdheid verplichting geldt vanaf feb 2025. Elke persoon moet op diens eigen niveau AI-geletterd zijn.	In de uitvoering van de herziene algoritme governance, heeft deze aanbeveling een rol.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
Rapport 'Zorg voor groen; onderzoek naar groene buitenruimte' (24bb006484) Commissie Bouwen, Wonen en Buitenruimte			
Klimaatadaptatie • Zorg voor een werkwijze waarin (vergroenings)maatregelen getroffen worden op plekken waar klimaatadaptatie het meest urgent is. • Prioriteer en concretiseer op welke locaties klimaatadaptatie het meest urgent is. • Omdat de ontwikkeling van (landelijke) breed gedragen normen voor klimaatadaptatie hiertoe behulpzaam kan zijn, is het aan te bevelen dat de gemeente Rotterdam zich daar actief voor inzet.	1a: Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd, maar anders dan het besluit. De reden is: In de werkwijze ten behoeve van de uitvoering van de Groenagenda is op basis van meerdere indicatoren geconcretiseerd welke gebieden het urgentst zijn. Buitenruimteprojecten die in deze gebieden starten vanwege herinrichting of vervangingsonderhoud krijgen meer financiële middelen om klimaatmaatregelen te nemen. In de meest urgente gebieden wordt wel actief gestart aan 15 pleinen. Deze zijn onderdeel van de 50 klimaatprojecten die deze collegeperiode worden uitgevoerd. Op deze manier kan er met relatief weinig budget veel gerealiseerd worden en zorgt deze werkwijze ervoor dat groen- en klimaatmaatregelen onderdeel worden van de normale werkwijze en dat geeft de meeste garantie dat die op de lange termijn ook blijft gebeuren.	Effectuering gebeurt door: 1a. Er zijn straten opgeleverd met extra klimaatmaatregelen en diverse pleinen zijn inmiddels opgeleverd. b. we zijn gestart met het Water Klimaatadaptatieprogramma en het Toekomstperspectief Groenblauw Rotterdam	1a. Afdoening kan nog niet. Het gaat hier om een werkwijze waarmee wordt uitgevoerd wat is vastgesteld in beleidsdocumenten van Rotterdam Weerwoord en de 'De groene waterstad 2050: Rotterdam gaat voor groen' en de bijbehorende vuistregels zijn op 4 december 2025 door de gemeenteraad vastgesteld. Het Water en klimaatadaptatieprogramma is op 16 december 2025 door het college vastgesteld.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	b. We zetten hier ons als gemeente actief op in. Binnen het Water en Klimaatadaptatieprogramma wordt gewerkt conform de landelijke maatlaat voor normering in lijn met het nationale deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Ook zijn in het kader van de Groene Waterstad 2050, vuistregels Groen & Water ontwikkeld. Vuistregels ten behoeve van klimaatadaptatie maken hier onderdeel van uit.		
- Vergroot de mate waarin in een buitenruimteproces standaard rekening wordt gehouden met klimaatadaptatie zodat Rotterdam klimaatbestendiger wordt ingericht door: - concretisering van de doelen om in 2030 klimaatadaptief te handelen en om in 2050 klimaatbestendig te zijn ingericht. Dit is nodig om meer richtinggevende kaders te bieden voor de implementatie en uitvoering van het beleid. Bovendien wordt de raad zo beter in positie gesteld om het klimaatadaptatiebeleid te controleren en zo nodig bij te sturen; - instrumenten voor klimaatadaptatie verder te borgen in het	Aan de implementatie van deze aanbeveling wordt gewerkt: 2a. Zowel in het Water Klimaatadaptatie programma als in de Groene Waterstad 2050, Rotterdam gaat voor groen, worden de doelen verder geconcretiseerd. 2b. Er worden instrumenten ontwikkeld om op verschillende schaalniveaus en in de verschillende fases van het buitenruimteproces heldere randvoorwaarden mee te kunnen geven. 2c. De eisen die we opnemen bij buitenruimteplannen worden steeds meer in samenhang ontwikkeld. Bij grote projecten	Effectuering gebeurt door: 2a. Zowel het WKP als in de Groene Waterstad worden doelen ontwikkeld 2b. Het buitenruimteproces is geen proces dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Vanzelfsprekend wordt in projecten uitvoering gegeven aan vastgesteld beleid. 2c Ja, maatregelen sluiten op elkaar aan bij bijvoorbeeld Hofplein en de Hofbogen 2d. Onderzocht wordt in hoeverre financiering van vergroenings- en klimaatmaatregelen op structurele wijze geborgd kan worden.	Afdoening volgt op een later moment.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
buitenruimteproces. Neem onder meer in het standaard Programma van Eisen (minimum)eisen op over klimaatadaptatie waar alleen gemotiveerd van afgeweken kan worden; - te borgen dat klimaatadaptatieve maatregelen op elkaar aansluiten zodat het geheel aan maatregelen meer is dan de som der delen. Maak onder andere het betrekken van een functionaris met kennis over de verschillende aspecten van klimaatadaptatie bij grote projecten in gebieden waar klimaatopgaven urgent zijn, verplicht; - structurele financiering voor klimaatadaptatie beschikbaar te stellen.	worden altijd experts betrokken. Er is een leergang klimaatadaptatie voor ambtenaren die werken in het buitenruimteproces. 2d. Hiervoor worden voorstellen voorbereid. Op dit moment is tot en met 2026 budget geregeld (groenagenda). Onderdeel van het op te stellen water en klimaatadaptatieprogramma is structurele financiering van klimaatadaptatie. Het water en klimaatadaptatieprogramma is 16 december 2025 vastgesteld, de financiële paragraaf en daarmee structurele dekking zal door de volgende gemeenteraad vastgesteld worden.		
Registratie/beheersysteem groenareaal: Draag zorg voor de ontwikkeling van een integraal registratiesysteem voor al het groenareaal in de openbare ruimte binnen de gemeentegrenzen. Dit is nodig om een zo actueel mogelijk en volledig inzicht te hebben in het groenareaal. Betrek hierbij ook relevante partijen die (semi-)openbaar groen in eigendom hebben zoals woningcorporaties en het Havenbedrijf.	Aan de implementatie van deze aanbeveling wordt gewerkt: 3. Naar een methode om de ontwikkeling van het groen betrouwbaar te meten wordt nog gezocht. Dit is ook landelijk nog niet beschikbaar. Voor het groenbeheer is een registratiesysteem, maar dit geeft alleen de huidige stand van zaken weer m.b.t. de buitenruimte die door de gemeente wordt beheerd. Ontwikkelingen zijn hier niet uit te halen.	3. Nee	Afdoening kan nog niet. Dit wordt gedaan in samenhang met de afdoening van de motie over netto groen.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	Het groen van het Havenbedrijf en de woningcorporaties is vaak niet openbaar toegankelijk.		
Zorg bij de jaarstukken met betrekking tot het groenareaal voor juiste en actuele gegevens. Maak in die jaarstukken ook een koppeling tussen de prestaties en de bestede middelen en rapporteer hierover aan de raad.	Ja, deze aanbeveling is geïmplementeerd. Inmiddels zijn de juiste en actuele gegevens aan de raad gestuurd.	De juiste en actuele gegevens zijn recentelijk aan de raad verstrekt (24bb006054). Wat betreft de rapportagesystematiek en het koppelen van prestaties aan de bestede middelen, wordt onderzocht hoe deze koppeling op een juiste en bruikbare manier kan worden opgenomen.	Ja.
Aanbevelingen uit 2025			
Rapport 'Passend regelen, onderzoek naar de Regeling risicovolle projecten' (25bb003706) Commissie Bestuur, Organisatie, Financiën en Veiligheid			
Handhaaf de Regeling risicovolle projecten, maar maak mogelijk dat flexibeler tussen de regeling en de Monitor Grote Projecten kan worden op- en afgeschaald.	Het opschalen van projecten van de MGP naar de Regeling risicovolle projecten vindt heden plaats. Voor afschalen zijn echter geen precedents of parameters. Hier wordt momenteel aan gewerkt, een voorstel volgt.	n.v.t.	n.v.t.
- Verbeter de aanwijzing van risicovolle projecten: - Laat het college advies uitbrengen over de aanwijzing, - Plaats de criteria voor aanwijzing in een breder afwegingskader.	Op dit moment worden werkprocessen met een ambtelijke regisseur uitgewerkt. De processen voorzien onder andere in het adviseren van raad en college over projecten die al of niet als risicovol of groot worden aangewezen. Ook de regels en richtlijnen hieromheen worden vastgelegd. Dit maakt	n.v.t.	n.v.t.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	een doorlopende advisering over de plaats van de projecten binnen de regelingen mogelijk.		
▪ Zorg voor een passende informatievoorziening aan de raad: ▪ Actualiseer de voorschriften over de basis- en voortgangsrapportage op basis van de opgedane ervaringen, ▪ Leg vast dat bij projectfaseovergangen wordt getoetst of het rapportageformat nog passend is, ▪ Besteed in de regeling specifiek aandacht aan afspraken over vertrouwelijke informatie.	Onder de processen (hierboven genoemd) worden ook praktijkervaringen en werkafspraken met de griffie en gemeenteraad opgenomen. Het advies over het op- of afschalen van projecten (de regeling in of uit), wordt gebaseerd op een heldere onderbouwing die bijdraagt aan de bestaande informatievoorziening aan de raad. De voornoemde ambtelijk regisseur is verantwoordelijk voor totstandkoming hiervan. Deze regisseur zal als eigenaar optreden voor een duidelijker instrumentarium bij toepassing van de regeling op projecten, zoals rapportages, sessies en andere instrumenten die de raad ter beschikking staan. Waar nodig wordt dit instrumentarium aangevuld, uitgebreid of anderszins verbeterd, ten behoeve van een transparant, werkbaar proces. Dat kan zowel bij een faseovergang als op een ander – nader te bepalen – evaluatiemoment. In de werkprocessen rond de regeling zullen ook nadere afspraken over	n.v.t.	n.v.t.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	(project)vertrouwelijke informatie worden opgenomen.		
- Creëer ruimte voor ondersteuning van de raad: - Maak afspraken over de inzet van externe expertise voor toetsing en advisering - Stel vast wat de rol en wijze van ondersteuning van de raadsrapporteur is.	De huidige werkprocessen zijn hoofdzakelijk een aangelegenheid van de raad, de griffie en het betrokken projectteam. In de werkwijze zullen afspraken worden opgenomen over de inzet van externe én ambtelijke expertise ter ondersteuning van de raad, waar dit mogelijk is en niet conflicteert met bestaande wet- en regelgeving. In deze processen zal ook de rol en ondersteuning van de raadsrapporteur expliciet worden opgenomen.	n.v.t.	n.v.t.
Rapport 'Doelbewust, maar niet doeltreffend' (25bb002902) Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport			
Betere inbedding: 1. Zorg voor een gestructureerde inbedding van het thema toegankelijkheid in de gemeentelijke organisatie. a. Koppel aan elk LAT-(sub)thema een eigen programmam lid in Rotterdam Onbeperkt, zodat de horizontale inbedding wordt versterkt. b. Beleg de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de LAT-acties per thema bij personen in plaats van, zoals nu het geval is, bij 'het hele cluster'. c. Plan de stuurgroep Rotterdam Onbeperkt periodiek in en geef op vaste tijden aandacht aan toegankelijkheid in de	1a. Ja, conform besluit/werkwijze. Hoe: De aanbeveling is verwerkt in het beleidskader Toegankelijkheid 2026-2030. Per sub-thema is een vaste functionaris aangewezen; waar dit nog niet mogelijk is, is tijdelijk een aanspreekpunt benoemd en wordt de definitieve belegging betrokken bij de verdere inrichting van het toegankelijkheidsbeleidskader. 1b. Ja, conform besluit. Hoe: Per LAT-thema is een verantwoordelijke functionaris	1a. Gedeeltelijk. Per LAT-thema is een vertegenwoordiger gekoppeld aan het programmam lid; voor enkele thema's volgt dit nog. 1b/c. Gedeeltelijk. Uitbreiding programmam lid en structurele agendering in bestuurlijke overleggen moeten nog (in)gepland worden. De nieuwe leden voor de stuurgroep moeten nog geworven worden.	1a/b/c. Nog niet afdoen; volledige borging is nog werk in uitvoering.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
staf overleggen van betrokken wethouders, zodat de verticale inbedding wordt versterkt.	aangewezen voor de uitvoering; de stuurgroep vervult een sturende en escalatierol. 1c. Nog niet, reden: de stuurgroep Rotterdam Onbeperkt moet nog periodiek ingepland.		
Betere sturing: 2. Leg uitgangspunten om tot goed toegankelijkheidsbeleid te komen expliciet vast en handel ernaar. a. Formuleer uitgangspunten voor goed toegankelijkheidsbeleid b. Zorg voor structurele aandacht voor toegankelijkheidsbeleid in elk nieuw beleidskader, door middel van een checklist gebaseerd op deze uitgangspunten. c. Reserveer altijd budget en menskracht voor in beleid voorgestelde toegankelijkheidsmaatregelen, zowel in beleidskaders die specifiek over toegankelijkheid gaan zoals de nieuwe LAT, als voor die in andere relevante beleidskaders. 3. Expliciteer en versterk de samenhang tussen de specifieke Toegankelijkheidsbeleidskaders 4. Focus het toegankelijkheidsbeleid op het behalen van resultaten die verschil maken voor de doelgroep	2a/b. Nog niet, reden: de aanbeveling is nog niet volledig geborgd in beleid en werkwijze. Er wordt gewerkt aan het formuleren van uitgangspunten en het ontwikkelen van een gemeentelijke toegankelijkheidschecklist die structurele aandacht voor toegankelijkheid moet borgen bij het opstellen van nieuwe beleidskaders. De checklist is nog niet vastgesteld en kan daarom nog niet verplicht worden toegepast. 2c. Nog niet, reden: Het structureel reserveren van budget en menskracht voor toegankelijkheidsmaatregelen is nog niet expliciet vastgelegd in beleid en werkwijze. In sommige gevallen is extra budget en lange termijnplanning noodzakelijk om toegankelijkheidsmaatregelen te realiseren; in andere gevallen is reeds budget beschikbaar en volstaat een andere manier van denken en werken. Voor een deel van de maatregelen geldt echter	2a/b. Nog niet volledig; toegankelijkheidsbeleid en checklist toegankelijkheid wordt in 2026 opgeleverd. 2c. Nog niet volledig; reden: de uitgangspunten voor toegankelijkheidsbeleid en de bijbehorende toegankelijkheidschecklist zijn nog niet vastgesteld. Hierdoor is structurele toepassing in nieuwe beleidskaders en borging van budget en menskracht nog niet gerealiseerd.	2a/b/c. Nog niet afdoen. Toegankelijkheidsbeleid en checklist zijn nog niet opgeleverd.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	dat het reserveren van voldoende budget en inzet van menskracht essentieel is om uitvoering mogelijk te maken. Deze afweging wordt meegenomen in de nog te formuleren uitgangspunten voor toegankelijkheidsbeleid en wordt expliciet opgenomen in de te ontwikkelen toegankelijkheidschecklist (aanbevelingen 2a en 2b). 3. Nog niet, reden: de samenhang tussen de specifieke toegankelijkheidsbeleidskaders wordt versterkt via het programmateam Rotterdam Onbeperkt. Daarnaast wordt de samenhang tussen deze kaders expliciet benoemd in het nieuwe beleidskader toegankelijkheid Rotterdam Onbeperkt 2026-2030. 4. Nog niet, reden: in de ontwikkeling van het beleidskader Rotterdam Onbeperkt 2026-2030 wordt gekozen voor een focus op concrete en meetbare resultaten voor Rotterdammers met een beperking. De beleidsontwikkeling verschuift van tijdelijke initiatieven en bewustwordingsacties naar structurele verbeteringen in	3. Nog niet volledig, reden: de explicitering en formele borging van de samenhang in één overkoepelend beleidskader is nog niet afgerond. Volledige borging volgt bij vaststelling van het nieuwe beleidskader toegankelijkheid. 4. Nog niet volledig, reden: het nieuwe beleidskader is nog in voorbereiding. De concrete resultaatsturing en meetbaarheid worden definitief geborgd bij vaststelling van dit beleidskader en de daaropvolgende uitvoering.	3. Nog niet afdoen. Overkoepelend beleidskader is nog niet afgerond. 4. Nog niet afdoen. De beoogde resultaatsturing wordt pas zichtbaar na vaststelling en implementatie van het beleidskader.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
	voorzieningen, dienstverlening en openbare ruimte.		
Betere uitvoering: 5. Bewaak als raad de uitvoering voor de specifieke toegankelijkheidsbeleidskaders	5. Ja, conform besluit/werkwijze. Hoe: de monitoring van de afzonderlijke toegankelijkheidsbeleidskaders vindt gelijktijdig plaats, ieder vanuit de eigen beleidsverantwoordelijkheid, met een jaarlijkse voortgangsrapportage die in Q1 aan de raad wordt aangeboden en gezamenlijk wordt behandeld.	5. Gedeeltelijk, reden: de afzonderlijke toegankelijkheids- beleidskaders worden vanwege hun samenhang gezamenlijk gerapporteerd, ieder vanuit de eigen beleidsverantwoordelijkheid.	5. Nog niet afdoen.
Toegankelijker dienstverleningsprocessen: 6. Neem de uitvoering van het Besluit digitale toegankelijkheid overheden (Bdto) actief ter hand. 7. Maak werk van begrijpelijke taal.	6. Ja, conform besluit/werkwijze. Hoe: digitale inclusie is belegd bij cluster Dienstverlening. Een programmeamlid van Dienstverlening is aangesloten bij het programmeam Rotterdam Onbeperkt, waarmee afstemming en samenhang worden geborgd. 7. Ja, conform besluit. Hoe: er zijn interne schrijfwijzers beschikbaar voor begrijpelijke taal en afgesproken is dat deze worden gebruikt in communicatie met Rotterdammers. Aanvullende schrijfwijzers zijn in ontwikkeling. Deze worden in Q1 2026 vastgesteld.	6. Nog niet volledig, reden: de uitvoering van maatregelen voor toegankelijke websites is in voortgang. 7. Nog niet volledig, reden: clusters werken aan het formuleren van meetbare doelstellingen voor duidelijke taal.	6. Nog niet afdoen. 7. Nog niet afdoen.
Toegankelijker dienstverleningslocaties: 8. Realiseer de verbeterpunten voor dienstverleningslocaties die uit de drie	8. Ja, conform besluit. Hoe: verbeterpunten worden uitgevoerd waar dit technisch en financieel haalbaar is; waar	8. Nog niet volledig, reden: kleine aanpassingen worden in 2025 gerealiseerd. Grotere ingrepen kennen een langere looptijd.	8. Nog niet afdoen. 9. Nog niet afdoen.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
schouwonderzoeken van gemeente en Rekenkamer naar voren komen. 9. Werk samen aan een goed normenkader voor fysiek toegankelijke publieke ruimten.	aanpassing niet mogelijk is, wordt gemotiveerd afgeweken van de aanbeveling. 9. Ja, gedeeltelijk conform besluit. Hoe: de NEN 9120 is sinds februari 2025 vastgesteld als normenkader voor nieuwbouw en renovatie. Voor bestaande locaties is nog geen normenkader vastgesteld; hiervoor wordt komend jaar gewerkt aan een uniforme richting.	9. Nog niet volledig, reden: De norm NEN 9120 wordt toegepast bij nieuwbouw en renovatie. Voor bestaande locaties is de normering nog in ontwikkeling en nog niet in de praktijk gerealiseerd.	
Leren van ervaringen: 10. Organiseer als gemeente dat wordt geleerd van de dienstverleningservaringen en ideeën van Rotterdammers met een beperking en borg de lessen in de organisatie a. Blijf bezig met het ophalen van toegankelijkheidservaringen met gemeentelijke dienstverlening onder Rotterdammers met een beperking b. Leer van de uitkomsten van de verschillende soorten onderzoek	10a. Ja, conform besluit. Hoe: binnen het UX-team wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een research repository, een centrale digitale omgeving, waarin gebruikersonderzoek naar de toegankelijkheid en gebruiksvriendelijkheid van gemeentelijke dienstverlening centraal wordt verzameld en raadpleegbaar gemaakt. De repository is nog niet volledig operationeel en wordt in 2026 organisatiebreed uitgerold. 10b. Ja, conform besluit. Hoe: verdere analyse van onderzoeksuitkomsten wordt gekoppeld aan de research repository.	10a. Nog niet volledig, reden: de research repository is in ontwikkeling en bevat al lopende onderzoeken. De functionaliteiten worden verder verbeterd. 10b. Nog niet, reden: de analyse start zodra de research repository volledig operationeel is.	10a. No niet afdoen 10b. Nog niet afdoen.
Rapport 'Samen op zoek naar zicht - onderzoek GR Jeugdhulp			

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
Rijnmond' (25bb004781) Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport			
1. Geef de GRJR formeel de taak (en de middelen) om sturingsinformatie te verzamelen en regioanalyses te maken.	Nog niet. Reden: Besluit is onderdeel van de GRJR evaluatie en vervolgacties na de evaluatie. Deze evaluatie is in Q1 openbaar. In het 1e halfjaar van 2026 wordt gewerkt aan (de concretisering van) de vervolgacties.	n.v.t.	Nog niet afdoen, besluit kan nog niet worden geïmplementeerd en opgenomen worden in beleid.
2. Handhaaf het gekozen inkoopmodel, maar maak het mogelijk beter te sturen op resultaten.	Nog niet. Reden: De afweging van het inkoopmodel wordt meegenomen in de nieuwe inkoop Jeugdhulp per 1/1/2029. In voorbereiding op de inkoop komt de inkoopstrategie in de gemeenteraad terug met daarin de keuze over het inkoopmodel.	n.v.t.	Nog niet afdoen, besluit kan nog niet worden geïmplementeerd en opgenomen worden in beleid.
3. Neem beheersmaatregelen voor de risico's van het model met systeemaanbieders.	Ja, conform besluit, hoe: Het besluit is onderdeel van beleid en maatregelen van de Regionale Kostenbeheersingsprogramma (RBOK),	Ja, conform besluit, hoe: via RBOK maatregelen krijgen we steeds meer zicht op de inzet van onderaannemers en de inhoudelijke en financiële effecten hiervan.	Afdoening volgt later.
4. Analyseer zorgvuldig en systematisch de oorzaken van de stijgende kosten.	Ja, conform besluit, hoe: via onze kostenbeheersingsprogramma's en de monitor ZWW volgen wij de kostenstijging nauw en of we inzetten op de juiste oorzaken.	Ja, conform besluit, hoe: op de korte termijn sturen we bij op de stijging van de jeugdzorgkosten. Richting een nieuwe inkoop 2029 verwerken we de opgedane kennis in een nieuwe regiovisie Rijnmond en beleidsplan Rotterdam.	Afdoening volgt later.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
5. Blijf systematisch zoeken naar mogelijkheden om kostenstijgingen te beperken.	Ja, conform besluit, hoe: zowel regionaal als in Rotterdam (lokaal) werken we via kostenbeheersingsprogramma's om de kostenstijgingen te beperken.	Ja, conform besluit, hoe: via het Jeugdoffensief gaan we met onze partners de kosten verder beheersen. Richting het Rijk wordt doorlopend gelobbyd, bijv. recent t.b.v. de begrotingsbehandeling Jeugd in de Tweede Kamer.	Afdoening volgt later.
Rapport 'Doorwerken aan wijkteams' (25bb006927) Zorg, Welzijn, Cultuur en Sport			
1. Toets in hoeverre de niet afdoende uitgevoerde aanbevelingen uit het rapport 'Het komt niet in de buurt' nog voldoende actueel zijn om op te volgen. Informeer de raad over deze toetsing en handel vervolgens naar de uitkomsten en monitor de doelrealisatie.	Er wordt, conform aanbeveling 3, gewerkt aan een plan van aanpak met een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling. Conform het raadsbesluit staat hier een termijn van zes maanden voor. Dat betekent dat dit Plan van Aanpak uiterlijk op 4 juni 2026 aan de raad zal worden aangeboden.	n.v.t.	n.v.t.
2. Ga na of bij de wel afdoende uitgevoerde aanbevelingen de indertijd geconstateerde knelpunten nog bestaan en maak zo nodig een plan om ze alsnog op te lossen.	Er wordt, conform aanbeveling 3, gewerkt aan een plan van aanpak met een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling. Conform het raadsbesluit staat hier een termijn van zes maanden voor. Dat betekent dat dit Plan van Aanpak uiterlijk op 4 juni 2026 aan de raad zal worden aangeboden.	n.v.t.	n.v.t.

Rapportage opvolging overgenomen aanbevelingen Rekenkamer Rotterdam 2023 - 2025	Besluit gemeenteraad geïmplementeerd en opgenomen in beleid?	Beleid geëffectueerd? Relevante ontwikkelingen te melden?	Besluit voor afdoen aanbeveling(en)?
3. Stel altijd een plan van aanpak op voor de raad over de opvolging van de aanbevelingen van de Rekenkamer. Besteed in het plan van aanpak aandacht aan een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling.	Er wordt, conform aanbeveling 3, gewerkt aan een plan van aanpak met een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling. Conform het raadsbesluit staat hier een termijn van zes maanden voor. Dat betekent dat dit Plan van Aanpak uiterlijk op 4 juni 2026 aan de raad zal worden aangeboden.	n.v.t.	n.v.t.
4. Monitor de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer jaarlijks volgens een vast format en rapporteer hierover aan de raad.	Er wordt, conform aanbeveling 3, gewerkt aan een plan van aanpak met een concrete en navolgbare uitwerking van de wijze van opvolging van iedere aanbeveling. Conform het raadsbesluit staat hier een termijn van zes maanden voor. Dat betekent dat dit Plan van Aanpak uiterlijk op 4 juni 2026 aan de raad zal worden aangeboden.	n.v.t.	n.v.t.